

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет економічний

Кафедра менеджменту і маркетингу

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК. МІЖНАРОДНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Менеджмент організацій і адміністрування

Спеціальність D3 Менеджмент

Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право

Затверджено на засіданні
кафедри менеджменту і маркетингу
Протокол № 5 від 19 лютого 2026 р.

м. Івано-Франківськ – 2026 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Міжнародний менеджмент
Викладач (-і)	д.е.н., проф. Ткач О.В.
Контактний телефон викладача	+3803425960543
Е-mail викладача	oleg.tkach@cnu.edu.ua
Формат Дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного Навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Метою навчальної дисципліни є формування в здобувачів вищої освіти теоретичних положень міжнародного менеджменту, методів і прийомів міжнародного менеджменту як специфічного виду управлінської діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета навчальної дисципліни – формування у студентів системи знань з теоретичних засад і технологій формування, розвитку та використання конкурентних переваг підприємства за рахунок здійснення бізнесу у різних країнах і відповідного використання економічних, соціальних, демографічних та інших особливостей цих країн та їх взаємодії.</p> <p>Основні завдання навчальної дисципліни: вивчення сучасних теоретичних основ міжнародного менеджменту; вивчення стратегії і особливостей застосування основних функцій менеджменту в практиці управління міжнародними компаніями, в тому числі за участю підприємств України; вивчення системи менеджменту людських ресурсів у транснаціональних корпораціях і здобуття навичок відбору кадрів, проектування службових стосунків в компаніях, які діють в Україні; засвоєння основних моделей і інструментів керівництва в системі міжнародного менеджменту, головних ланок міжнародних комунікацій та особливостей мотивації працівників транснаціональних корпорацій; розвиток уміння застосувати методи та інструментарій міжнародного менеджменту на українських підприємствах (в організаціях).</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Програмні компетентності</p> <p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.</p> <p>ЗК 13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті.</p> <p>СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.</p> <p>СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.</p> <p>СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.</p>	
<p><i>Результати навчання:</i></p> <p>ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.</p> <p>ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.</p> <p>ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.</p> <p>ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.</p> <p>ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.</p>	

5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни – 90 год.			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		16	
практичні (семінарські)		14	
самостійна робота		60	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
VII	D3 Менеджмент	IV	Вибірковий
Тематика навчальної дисципліни			
Тема, план	Кількість годин		
	лекція	практичне (семінарське) заняття	самостійна робота
Тема 1. Міжнародний бізнес і міжнародний менеджмент. Зміст та характерні риси міжнародного менеджменту. Суть міжнародного бізнесу. Міжнародний бізнес і міжнародний менеджмент. Основні риси міжнародного бізнесу. Конкурентні переваги міжнародного бізнесу. Періодизація розвитку міжнародного бізнесу. Фактори розвитку міжнародного бізнесу. Види та організаційно-правові форми міжнародного бізнесу. Міжнародний менеджмент як особливий вид менеджменту. Суть міжнародного менеджменту.	2/-	1/1	6/10
Тема 2. Глобальна конкуренція і глобальне регулювання. Становлення глобального менеджменту Глобалізація та інтернаціоналізація міжнародного бізнесу. Суть і основні фактори глобалізації. Поєднання галузевих і географічних аспектів глобалізації. Економічний статус основних регіонів. Ключові проблеми сучасного міжнародного бізнесу. Інтернаціоналізація. Етика.	2/1	2/1	8/10
Тема 3. Зовнішнє середовище міжнародного бізнесу: сучасні характеристики. Аналітичні інструменти аналізу зовнішнього середовища. Особливості середовища міжнародного менеджменту. Пристосування міжнародних корпорацій до національних умов бізнесу. Географічні особливості міжнародного середовища. Порівняльна характеристика середовища міжнародних і національних корпорацій. Складові міжнародного середовища. PEST- та SLEPT-аналіз	2/-	2/1	8/10
Тема 4. Організація міжнародного бізнесу: загальні закономірності. Організаційні структури та механізми внутрішнього контролю. Вертикальна диференціація та визначення ієрархії; повноваження вертикальних підрозділів при прийнятті рішень. Горизонтальна диференціація як спосіб поділу фірми на підрозділи. Ареальна структура в світовому масштабі. Глобальна матрична структура. Мережа управління. Мультиринкові фірми. Міжнародні фірми. Глобальні фірми. Транснаціональні фірми.	2/1	2/1	8/10

<p>Тема 5. Стратегії та стратегічне планування міжнародного бізнесу. Стратегічне планування та прийняття рішень у міжнародних корпораціях.</p> <p>Суть міжнародного стратегічного планування. Поняття та суть міжнародних стратегій. Переваги стратегічного планування міжнародних операцій. Економічні, політичні й адміністративні імперативи міжнародних стратегій. Основні види міжнародних конкурентних переваг. Стратегія глобального розширення. Сучасні стратегічні орієнтації транснаціональних корпорацій. Етноцентризм. Поліцентризм. Регіоцентризм. Геоцентризм. Взаємозв'язок стратегій і національних культур. Основні типи міжнародних стратегій. Міжнародні стратегії. Мультинаціональні стратегії. Транснаціональні стратегії. Глобальні стратегії. Міжнародні стратегії спільних підприємств. Стратегії експорту та імпорту. Лізинг і франчайзинг.</p>	2/-	2/-	8/10
<p>Тема 6. Інтегровані структури міжнародного бізнесу. Стратегічні входження, стратегічні союзи та альянси.</p> <p>Багатонаціональні компанії (БНК) та їх роль у світовій економіці. Передумови виникнення та розвитку багатонаціональних підприємств. Переваги БНК. Організація, форми, структурні особливості БНК. Фінансово-промислові групи. Холдингові форми організації БНК. Неієрархічні інтегровані структури. Сучасні підходи до стратегії управління БНК. Структури управління типу "Конгломерат", "Концерн". Міжнародні стратегічні альянси. Міжорганізаційні угоди стратегічних альянсів.</p>	2/1	1/-	8/10
<p>Тема 7. Фінансові рішення в міжнародному менеджменті.</p> <p>Міжнародне фінансове середовище. Суть міжнародного фінансового менеджменту. Основні типи фінансових рішень у міжнародному менеджменті. Визначення і структура фінансового середовища міжнародних корпорацій. Міжнародні фінансові організації. Міжнародні потоки грошових коштів. Міжнародні фінансові ринки. Основні концепції валютних курсів. Міжнародний і глобальний ефекти Фішера.</p>	2/-	2/1	6/10
<p>Тема 12. Міжнародні корпорації. Організаційний розвиток та досвід функціонування міжнародних корпорацій.</p> <p>Теоретичні основи прийняття управлінських рішень. Етапи та рівні прийняття рішень у міжнародних корпораціях. Джерела інформації для прийняття рішень. Чинники, що впливають на прийняття рішень. Прийняття корпоративних рішень та на рівні структурних підрозділів.</p>	2/1	2/1	8/10
Разом	16/4	14/6	60/80
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Система оцінювання знань здобувачів освіти з навчальної дисципліни включає поточний та семестровий контроль знань. Поточний контроль здійснюється під час проведення аудиторних занять і має на меті перевірку знань здобувачів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості (усні відповіді, доповіді, дискусії, розв'язування практичних ситуацій (задач), тестування, контрольні роботи).</p> <p>Оцінки отримані здобувачами, виставляються в електронні академічні журнали в 100 бальній шкалі.</p> <p>Накопичення балів студентом під час вивчення дисципліни проводиться у такому співвідношенні:</p> <ul style="list-style-type: none"> – поточне оцінювання – 80 балів; – самостійна робота – 20 балів. <p>Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається наростаючим підсумком як сума оцінок за поточне оцінювання, та самостійну роботу відповідно до їх розподілу у електронному журналі.</p> <p>Підсумкова залікова оцінка виставляється на останньому практичному (семінарському) занятті.</p> <p>Результати оцінювання заносяться до електронних екзаменаційних відомостей навчання здобувачів освіти.</p> <p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з усіх видів навчальної роботи здійснюється за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ECTS за схемою:</p>
	<p>Зараховано – «відмінно» (90-100 балів) – (A – за шкалою ECTS)– здобувач демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв'язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв'язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>Зараховано – «добре» (70-89 балів) (за шкалою ECTS: 80-89 – B; 70-79 – C) – здобувач демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв'язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності у розв'язках;</p> <p>Зараховано – «задовільно» 50-69 балів (за шкалою ECTS: 60-69 – D; 50-59 – E) – здобувач володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв'язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв'язки;</p> <p>Незараховано (менше 50 балів) (за шкалою ECTS: 26-49 – FX; 1-25 – F) – здобувач не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p> <p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем.</p> <p>Також за рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали (див. «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», URL: https://surl.li/wmmuhb; «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» URL: https://surl.li/dxovqb).</p>

Вимоги до письмових робіт	Здобувач виконує контрольні роботи головна мета яких – перевірка ступеня засвоєння здобувачами теоретичних положень курсу. У разі відсутності здобувача при написанні контрольної роботи йому надається можливість виконати цей вид роботи в межах індивідуально-консультативної роботи з викладачем або в межах визначеного викладачем відповідного практичного (семінарського) заняття.
Практичні (семінарські) заняття	Практичні (семінарські) заняття проводяться з метою формування у здобувачів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні (семінарські) заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і практичні навички з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань здобувачів.
Самостійна робота	Загальний обсяг годин самостійної роботи здобувача, що відводиться на вивчення дисципліни «Міжнародний менеджмент» складає 60 год. Навчальний матеріал дисципліни, передбачений для засвоєння здобувачем вищої освіти у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль разом з навчальним матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять. Оцінювання самостійної роботи проводиться за окремим розкладом під час тижнів контролю за самостійною роботою. Оцінки, отримані здобувачами вищої освіти вносяться до журналу занять навчальної групи та враховуються при визначенні підсумкової оцінки з навчальної дисципліни.
Умови допуску до підсумкового контролю	Максимальну оцінку 100 балів здобувач може отримати протягом семестру за всі види контролю в межах практичних (семінарських) занять та за самостійну роботу.
Підсумковий контроль	Форма контролю: залік.

7. Політика курсу

Письмові роботи: здобувач повинен самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання, а для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.

Здобувачам вищої освіти, які не отримали оцінку за підсумковий семестровий контроль, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіка ліквідації академзаборгованості за встановленими в університеті правилами.

Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається «Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (URL: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>). Списування під час виконання завдань заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання он-лайн тестування. Для обчислень можна використовувати калькулятор.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.

У здобувачів є можливість отримати додаткові бали пройшовши онлайн курси на навчальних платформах Prometheus, Coursera тощо. Слід враховувати, що приймаються сертифікати, які розширюють чи поглиблюють знання з дисципліни. Попередньо здобувач повинен погодити коректність обраного курсу (написавши лист на електронну адресу: oleg.tkach@snu.edu.ua).

Результати неформальної освіти визнаються згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (URL: <https://surl.li/xpioew>).

При використанні технологій штучного інтелекту здобувачі повинні дотримуватись «Рекомендацій щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти» (URL: <https://surl.li/zntjjk>).

8. Рекомендована література та інші джерела

1. Бутко М., Бутко І., Дітковська М. Міжнародний менеджмент. Підручник. - К.: Центр учбової літератури, 2018. – 412 с.
2. Івасів Б.С. Міжнародні ринки грошей і капіталів: навчально- методичний посібник / Б.С. Івасів, В.В. Комар. - Тернопіль : ТНЕУ, 2008. - 120 с.
3. Куценко В.М. Міжнародний менеджмент: навч. посіб. - К. : МАУП, 2006. - 296 с.
4. Міжнародний банківський бізнес: базові категорії, поняття, терміни : навчальний словник-довідник / Віднійчук-Вірван Л.А. - Львів : Магнолія Плюс, 2006. - 311 с.
5. Міжнародний менеджмент : навч. посіб. / За ред. О.Б. Чернеги. - 2-ге вид., оновл. і доп. - Львів : Магнолія 2006, 2009. - 592 с.
6. . Міжнародний менеджмент: навч. посібн. / П. І. Юхименко, Л. П. Га-цька, М. В. Півторак та ін. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 488 с.
7. Михайлова Л.І., Юрченко О.Ю., Данько Ю.І. Міжнародний менеджмент. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 200 с.
- 8.
9. Міжнародний менеджмент. Навчальний посібник / Білозубенко В.С., Озаріна О.В., Семенов А.А.; за редакцією професора О.Б. Чернеги. - К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 592 с.
10. Міжнародний менеджмент: навчальний посібник / Л.І. Михайлова, О.Ю. Юрченко, Ю.І. Данько, А.М. Михайлов. - К. : ЦУЛ, 2007. - 200 с.
11. Міжнародний менеджмент: підручник / С. О. Гуткевич, Г. В. Дмитренко, І. Г. Оніщенко, Ю. М. Сафонов; за ред. д. е. н., проф. Гуткевич С. О. – К.: Кафедра. – 2015. – 535 с.
12. Oleg Tkach, Liubov Hryniv. Effective export strategy issue for foreign trade activity of the developed economy enterprises. Journal of Vasyly Stefanyk Precarpathian National University <http://journals.pnu.edu.ua> Vol. 10, No. 4(2023), P. 81-92. doi:10.15330/jpnu.10.4.81-92 <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/jpnu/issue/view/339>.
13. Oleg TKACH, Liubov HRYNIV and Halyna MYKHAILIV, “Logistical Outsourcing as A Lever for Enterprise Activity Improvement,” Proceedings of the 36th International Business Information Management Association (IBIMA), ISBN: 978-0-9998551-5-7, 4-5 November 2020, Granada, Spain, p 12463-12479. (Web of Science)
14. Oleg TKACH, Halyna MYKHAILIV and Liubov HRYNIV, “Some Vie for Modern Aspects of Regional Management in The Terms of Oriental-Economical Systems Co-Influencing (The Oriental-Economical Systems Cyclic Mutual Influence Theory),” Proceedings of the 37th International Business Information Management Association (IBIMA), ISBN: 978-0-9998551-6-4, 30-31 May 2021, Cordoba, Spain, p 8157-8172. (Web of Science).
15. Ткач О. В. Зміст успішної стратегії ЗЕД підприємств в умовах європейських інтеграційних процесів. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. 2024. Т. 1. № 20. С. 110-117. doi: <https://doi.org/10.15330/apred.1.20.110-117> <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/aprde/issue/view/360/121>
16. Tkach Oleg. The foreign trade activity effective strategy entering into overseas markets. Науковий журнал «Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління». 2023. Том 34(73). № 2. С.52-59.
17. Tkach Oleg. The main livers of a company effective strategy trade tools implamantation within foreign trade activity. Сталий розвиток економіки. 2023. № 1(46). С. 123-128.
18. Ткач О., Гринів Л. Питання ефективної експортної стратегії для зовнішньоторговельної діяльності підприємств розвиненої економіки. Вісник Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. 2023. Т. 10, №. 4. С. 81.–92. DOI С: <https://doi.org/10.15330/jpnu.10.4.81-92>.
19. Ткач О. Управління контрактною діяльністю суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності в умовах розвитку просторово-економічних систем. Вісник Дніпропетровського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України. Дніпро, 2022. С. 19-26 <http://e-visnyk.dniprondise.in.ua/uk/1-05-2022>.

Викладач

Олег ТКАЧ